

Coopersmith Özsayg? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Coopersmith Özsayg? Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19350>

Özet

Özsayg? düzeyini ölçmek amacıyla **Stanley Coopersmith** tarafından 1967 yılında geliştirilen **Coopersmith Özsayg? Envanteri (CSEI)**, psikolojik değerlendirme alanında en sık kullanılan araçlardan biridir. Bu envanterin Türkiye uyarlaması, özellikle okul çağındaki çocukların ve ergenlerin genel özsayg? düzeylerini ve sosyal, akademik ve ailevi alanlardaki öz algılarını değerlendirmek için kullanılmaktadır. Türkiye'deki adaptasyon çalışması, envanterin kültürel geçerliliğini sağlaması ve yerel popülasyon üzerindeki psikometrik özelliklerini araştırmayı amaçlamaktadır.

Envanter, bireyin kendisi hakkındaki değerlendirici tutumunu ölçer ve genellikle 8 ila 15 yaş aralığındaki popülasyon için uygundur. Sunulan kaynakta belirtilen uyarlama çalışması, ilköğretim okulu 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin özsayg? düzeylerini geliştirme programının etkilerini incelemek üzere yapılmış bir yüksek lisans tezinde kullanılmaktadır. Bu, ölçeğin eğitim ve gelişimsel **psikoloji** bağlamında etkin bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Özsayg?, **Coopersmith Özsayg? Envanteri**, Stanley Coopersmith, **Ergenlik**, Psikolojik Değerlendirme, Ölçek Uyarlaması, İlköğretim Öğrencileri.

Yazarlar

Stanley Coopersmith (Orijinal Geliştirici), S. Sezer (Türkçe Uyarlama).

Amaç

Coopersmith Özsayg? Envanteri'nin temel amacı, bireylerin genel **özsayg?** düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Envanter, bireyin kendilik değeri hakkındaki bilinçli değerlendirmesini ve inançlarını ortaya koyar. Türk adaptasyonunun özel amacı ise, Sezer (2001) çalışmasında belirtildiği üzere, ilköğretim öğrencilerinin özsayg? düzeylerini geliştirmeye yönelik bir programın etkisini belirlemek için uygun bir ölçüm aracı sağlamaktır.

Bu ölçek, klinik, eğitimsel ve araştırma ortamlarında, düşük özsayg? riskini taşıyan bireyleri tanımlamak ve özsayg?ya yönelik müdahale programlarının etkinliğini izlemek için kritik öneme sahiptir. Ölçek, özellikle ergenlik dönemindeki bireylerin sosyal ve akademik uyum sorunlarını değerlendirmede yardımcı olmaktadır.

Yapı

Ölçek, bireyin kendini algılama biçimini yansıtan **küresel özsayg?** (global self-esteem) yapısını

ölçmektedir. **Coopersmith**, özsayg?n?n tek boyutlu olmad???n?, ancak dört ana alt alandan olu?tu?unu öne sürmü?tür. Bu alt alanlar genellikle ?unlard?:

Genel Özsayg?: Bireyin kendine yönelik genel de?erlendirmesi.

Sosyal Özsayg? (Akranlar): Akran ili?kileri ve sosyal kabul düzeyine dair alg?.

Aile Özsayg?s? (Ebeveynler): Aile ortam?ndaki ili?kiler ve kabul görme hissi.

Okul/Akademik Özsayg?: Okul ba?ar?s? ve akademik yetkinlik alg?s?.

Bu çok boyutlu yakla??m, ara?t?rmacılar?n sadece genel bir puan elde etmekle kalmay?p, ayn? zamanda özsayg?n?n hangi alanlarda daha güçlü veya daha zayıf oldu?unu anlamalar?na olanak tan?r.

Geçerlik

Orijinal **Coopersmith Özsayg? Envanteri** yüksek yap? **geçerlik** kan?tlar?na sahiptir. Ancak sunulan kaynakta (Sezer, 2001 tezine at?f), uyarlamaya dair spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir. Bir ölçe?in uyarlama çal??mas?nda, kültürel ve dilsel e?de?erli?in sa?lanması?n?n yan? s?ra, yap? geçerli?i ve ölçüt geçerli?i çal??malar? yapılmas? esast?r.

Geçerlik çal??malar? tipik olarak envanterin teorik olarak ölçmesi gereken yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini (yap? geçerli?i) ve di?er ilgili ölçütlerle tutarlılı??n? (ölçüt geçerli?i) içerir. Türkiye'deki adaptasyon çal??malar?nda, genellikle ölçe?in maddelerinin Türk kültürüne uygunlu?u ve faktör yap?s?n?n orijinal modele ne ölçüde uydu?u incelenmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte uyarlamaya ait **güvenirlik** de?erleri de belirtilmemi?tir. Orijinal CSEI, genellikle yüksek iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve iyi düzeyde test-tekrar test güvenilirli?i sergilemektedir. Bu, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verdi?ini ve maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Türkçe adaptasyon çal??malar?nda, ölçe?in iç tutarlılı??n?n (örne?in, Cronbach Alfa de?erinin kabul edilebilir bir seviyede, genellikle 0.70'in üzerinde olması) ve test-tekrar test güvenilirli?inin Türk popülasyonu için ayrı ayrı hesaplanması gerekmektedir. Sezer (2001) taraf?ndan yapılan yüksek lisans tezinde bu verilerin detaylı olarak sunuldu?u varsayılmaktadır, ancak bu akademik giri?te bu de?erlere do?rudan ula??ılamam??tır.

Faktör Analizi

Orijinal **Coopersmith Özsayg? Envanteri**, Stanley Coopersmith taraf?ndan önerilen dört faktörlü yap?y? desteklemek üzere geli?tirilmi?tir. Ancak, farklı kültürlerde ve ya? grupları?nda yapılan

faktör analizi çalışmalar? bazen bu yap?n?n de?i?ebilece?ini göstermi?tir.

Türkçe uyarlama çalışmalar?nda, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini test etmek amac?yla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?l?r. Bu analizler, Türk örnekleminde maddelerin orijinal dört alt ölçekli yap?y? koruyup korumad???n? veya daha az say?da faktöre ayr?l?p ayr?lmad???n? belirler. Bu tür çalışmalar, ölçe?in kültüre özgü uygulamalarda do?ru yorumlanabilmesi için zorunludur.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 50 maddeden olu?ur. Cevaplar ikili formatta (Evet/Hay?r veya Do?ru/Yanl??) i?aretlenir.

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce ve birçok di?er dil.

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Tipik olarak 8-15 ya? aral???. Uyarlama çalışmas?nda 6. ve 7. s?n?f öğrencileri (yakla??k 11-13 ya?) kullan?lm???t?r.

Popülasyon Detaylar?: İlkö?retim okulu öğrencileri. Sezer'in çalışmas? Ankara'da ger?ekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, **Geli?im Psikolojisi**, Okul Ortam?, Çocuk Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Sosyal ?li?kiler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Orijinal Test Yılı: 1967 (Stanley Coopersmith).

Türkçe Uyarlama Yılı: 2001 (S. Sezer yüksek lisans tezi).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım için telif hakları ve izinler genellikle orijinal yayıncıya aittir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izinler, adaptasyonu yapan araştırmacının bulunduğu olduğı kurum (Gazi Üniversitesi) ve orijinal telif hakkı sahibi ile kontrol edilmelidir.

Kaynaklar

Sezer, S. (2001). *Özsaygı düzeyini geliştirme programının ilköğretim okulu 6 ve 7. sınıfl öğrencilerinin özsaygı düzeylerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Coopersmith, S. (1967). *The antecedents of self-esteem*. San Francisco: W. H. Freeman and Company.

Coopersmith Özsaygı Envanterinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu envanterin maddeleri, sunulan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Sezer (2001) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.